

رابطه تدریس به وسیله نظریه یادگیری شناختی و رفتارگرایی با درگیری و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ابتدایی شهرستان ارومیه

رضا بهروزی

کارشناسی ارشد، مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوی

آدرس پست الکترونیک

شماره تماس: ۰۹۱۴۷۲۵۰۱۹۸

چکیده

هدف نگارش این تحقیق، رابطه تدریس به وسیله نظریه یادگیری شناختی و رفتارگرایی با درگیری و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ابتدایی شهرستان ارومیه ناحیه ۱ می باشد. تحقیق حاضر از نوع توصیفی و پیمایشی است. جامعه آماری تمام دانش آموزان ابتدایی (دوره دوم) شهرستان ارومیه ناحیه ۱ به تعداد ۱۹۷۷۶۱ نفر که از بین آنها ۸۹۰۸۱ نفر دختر و ۱۰۸۶۸۰ نفر آنها پسر بودند. با روش مورگان به عنوان روش نمونه گیری با شیوه نمونه گیری تصادفی طبقه ای تعداد ۳۸۳ نفر انتخاب شدند که ۱۷۳ دختر و ۲۱۰ پسر بودند. در این تحقیق از پرسشنامه های نظریه های یادگیری آسن (۱۳۹۶)، پیشرفت تحصیلی فام و تیلور (۱۹۹۹) و درگیری تحصیلی زرنگ (۱۳۹۱) برای جمع آوری اطلاعات استفاده و آلفای کرونباخ آنها به ترتیب ۰/۹۱، ۰/۸۳ و ۰/۹۰ می باشد. روش و ابزار مورد استفاده برای تجزیه داده ها نرم افزار لیزرل بود. خلاصه نتایج این تحقیق برای بیشترین سطوح بدست آمده، بدین صورت می باشد: اثر مستقیم نظریه یادگیری شناختی- اجتماعی بر پیشرفت تحصیلی (۰/۶۹) با تی (۸/۰۵) در سطح ۰/۰۰۱ معنی دار می باشد اثر مستقیم نظریه یادگیری رفتارگرایی بر درگیری تحصیلی (۰/۷۴) با تی (۹/۲۴) در سطح ۰/۰۰۱ معنی دار می باشد. اثر غیرمستقیم نظریه یادگیری رفتارگرایی بر پیشرفت تحصیلی از طریق درگیری تحصیلی (۰/۳۱) می باشد. برای محاسبه ضریب قابلیت اعتبار ابزار اندازه گیری در این پژوهش از روش آلفای کرونباخ استفاده شده است. چون هر سه پرسشنامه مورد استفاده استاندارد بوده اند روایی و پایایی آنها قبلا به اثبات و تایید رسیده است.

واژگان کلیدی: نظریه یادگیری، درگیری تحصیلی، پیشرفت تحصیلی

۱- مقدمه

از جمله تغییراتی که باید در نظام های آموزشی عصر کنونی به عنوان خرده سیستمی از سیستم برتر برای همگام سازی خود با عصر دانش صورت بگیرد، تغییر نگاه معلمان و دانش آموزان در به کارگیری راهبردهای آموزشی برای درگیری دانش آموزان و پرورش مهارت های تفکر سطح بالاست که به تشویق و حمایت از تفسیر و خلق معنای یادگیرندگان در موقعیت های یادگیری پردازند تا آنها فرآیندهای شناختی پوشیده و نهان خود را آشکار سازند، همچنین تأکید بر فعالیتهای یادگیری مشارکتی داشته باشد که دانش آموزان به تشریک مساعی پردازند (کاظمی و همکاران، ۱۳۹۲). هدف از آموزش یادگیری است و درک شیوه یادگیری میتواند به معلمین کمک کند تا فعالیتهای آموزشی خود را سازماندهی کنند. یادگیری از محدود زمینه ها و محورهای موضوعی روانشناسی است که اندک زمانی پس از استقلال یافتن روانشناسی به عنوان یک نظام علمی پای گرفت و تاکنون در گسترش دانش روانشناسی نقش مهمی ایفا کرده است. یادگیری نه تنها به عنوان یک زمینه علمی به خودی خود حائز اهمیت است، بلکه از آنجا که در برخی از رشته ها، صاحب نظران، آن را از جمله حوزه های مورد نیاز برای شناسایی مسائل مورد بحث میدانند، همواره مورد توجه روانشناسان بوده و همه نظریه پردازان و پژوهشگران روانشناسی، به طور مستقیم یا غیرمستقیم، آن را از جمله موضوع های مهم به حساب آورده و درباره آن به پژوهش پرداخته اند (سیف، ۱۳۸۵). پژوهشگران عرصه روانشناسی تربیتی، یادگیری را از دیدگاه های مختلف مورد بررسی قرار داده اند و یافته های آنان در تبیین پدیده های یادگیری به ارائه نظریه های متفاوتی منجر شده است. هر یک از نظریه ها میتواند مبین اصول، قوانین و شرایط خاص برای کاربرد در کلاس درس باشد.

نظریه های یادگیری متنوع است و جامعترین طبقه بندی از آنها که با مسائل یادگیری آموزشی ارتباط نزدیکی دارد و میتواند برای معلمان در زمینه تدریس مفید واقع شود، نظریه های رفتارگرایی، شناخت گرایی، پردازش اطلاعات، یادگیری اجتماعی و فراشناخت است (بندورا، ۱۹۹۴). نظریه یادگیری شناخت گرایی یعنی شرح و بسط مراحل تحول فهم و درک در فراگیران و چگونگی در نظر آوری کارکرد آنها در آموزش (آزوبل، ۲۰۰۰). در این راستا معلمان باید از نظریه ها و اصول یادگیری آگاه باشند و از طرف دیگر بتوانند یک تدریس موفق داشته باشند. و باعث تاثیر شگرف در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان شوند.

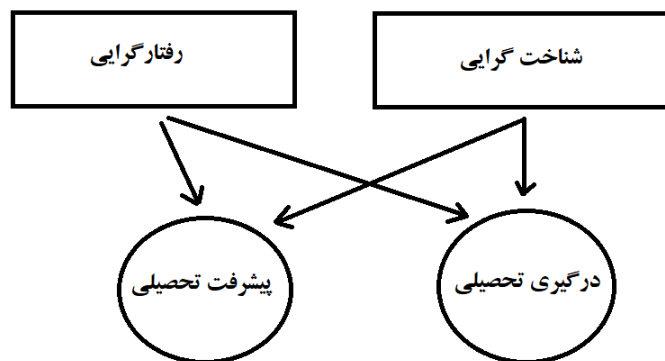
یکی از عوامل مؤثر بر پیشرفت تحصیلی و یکی از مفاهیمی که در سالهای اخیر، توسط پژوهشگران مورد چالش واقع شده است، مفهوم درگیری تحصیلی است. درگیری تحصیلی سازوکاری است که برای اولین بار جهت درک و تبیین افت و شکست تحصیلی مطرح گردید و به عنوان پایه ای برای تلاشهای اصلاحگرایانه در حوزه تعلیم و تربیت مدنظر قرار گرفت (عابدینی و همکاران، ۱۳۸۲).

۲- ضرورت و اهمیت پژوهش

امروزه کاملا مشخص شده است که تفاوت های افراد در یادگیری فقط تا حدی به هوش و توانایی های آنها بستگی دارد، بنابراین عوامل دیگری نظیر ویژگی های شخصیتی و تفاوت سبکهای یادگیری نیز در این امر دخیل اند. آشنایی با سبکهای یادگیری می تواند به مسئولین در تنظیم برنامه هایی برای متناسب تر کردن شیوه های تدریس جهت افزایش توان یادگیری دانش آموزان کمک نماید. بنابراین ضروری به نظر می رسد تا رابطه بین سبک های یادگیری با درگیری تحصیلی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مورد بررسی قرار دهیم. بنابراین هدف از این تحقیق، تعیین رابطه تدریس به وسیله نظریه یادگیری شناختی و رفتارگرایی با درگیری و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ابتدایی شهرستان ارومیه ناحیه ۱ می باشد. طبق هدف تحقیق، فرضیات پژوهش بدین شرح می باشند:

- بین تدریس به وسیله نظریه یادگیری شناخت گرایی با درگیری تحصیلی دانش آموزان ابتدایی شهرستان ارومیه ناحیه ۱ رابطه وجود دارد.
 - بین تدریس به وسیله نظریه یادگیری رفتارگرایی با درگیری تحصیلی دانش آموزان ابتدایی شهرستان ارومیه ناحیه ۱ رابطه وجود دارد.
 - بین تدریس به وسیله نظریه یادگیری شناخت گرایی با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ابتدایی شهرستان ارومیه ناحیه ۱ رابطه وجود دارد.
 - بین تدریس به وسیله نظریه یادگیری رفتارگرایی با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ابتدایی شهرستان ارومیه ناحیه ۱ رابطه وجود دارد.
- براساس فرضیات موجود، مدل مفهومی پژوهش به شکل ذیل می باشد:
- مدل مفهومی تحقیق براساس مدل پژوهش استرامن و همکاران^۳ (۲۰۱۲) بوده است.

شکل ۱- مدل مفهومی پژوهش



1. Bandura
2. Auzubel
3. Steremen et al

کیانی (۱۴۰۰)، در مقاله اثربخشی آموزش مبتنی بر اثرات بار شناختی بر درگیری تحصیلی و انگیزش تحصیلی دانش آموزان مقطع اول متوسطه بیان می کند: دانش آموزانی که انگیزش پیشرفت تحصیلی بالایی دارند فعالیت هایی را انجام می دهند که منجر به موفقیت در یادگیری و پیشرفت تحصیلی می گردد و یکی از اهداف مدرسه، دست یافتن دانش آموزان به درگیری تحصیلی است. زیرا این مولفه عاملی تاثیر گذار در پیشرفت تحصیلی است.

معینی (۱۳۹۹)، در مقاله پیش بینی پیشرفت تحصیلی بر اساس مهارت های تدریس، هیجان تحصیلی، استرس تحصیلی و کنترل رفتار ادراک شده بیان می نماید: در ارتباط با مهارت تدریس و نقش آن در پیشرفت تحصیلی می توان گفت، مهارت تدریس تعلیم و تربیت فرزندان امروز و فردا به آموزش دهندگانی با انگیزه و کارآمد نیاز دارد. نقش معلم در توسعه پایدار به خوبی مشخص شده و با فراهم آوردن شرایط مناسب، منزلت اجتماعی بالایی را برای این حرفه باید در نظر گرفت.

نوروززاده (۱۳۹۷) در پایان نامه تاثیر الگوی طراحی آموزشی مبتنی بر نظریه یادگیری زایشی بر خودکارآمدی خلاق و درگیری تحصیلی دانش آموزان پایه چهارم ابتدایی شهر سنقر نشان داد که طراحی آموزشی مبتنی بر نظریه یادگیری زایشی بر خودکارآمدی خلاق و مؤلفه انگیزشی درگیری تحصیلی تأثیر معناداری نداشته و بر دو مؤلفه رفتاری و شناختی درگیری تحصیلی در درس علوم تأثیر گذار بوده است.

محسنی و همکاران (۱۳۹۴)، پژوهشی با عنوان بررسی میزان نظریه های یادگیری بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان را ارائه نمودند. این پژوهش با هدف بررسی میزان تاثیر نظریه های یادگیری بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام گرفت. یافته ها نشان داد که توانمندسازی دانشجویان با میانگین ۳/۵۵، آموزش با میانگین ۳/۶۰، وسایل و امکانات با میانگین ۳/۶۵، تغییر در محتوای آموزش با میانگین ۳/۵۵ و افزایش آگاهی دانشجویان با میانگین ۳/۵۳ در پیشرفت تحصیلی دانشجویان علوم پزشکی دانشگاه اصفهان معنادار است.

استرامن و همکاران^۱ (۲۰۲۰)، عنوان نمودند کسانی که از نظریه های یادگیری بالاتری برخوردارند، عملکرد بهتری در تحصیل دارند و از نظر روان شناختی بهتر سازگار می باشند و ترس کمتری از شکست تحصیلی دارند. همچنین این دانش آموزان از عملکرد تحصیلی بالاتری برخوردارند. ایوت^۲ (۲۰۱۹)، طی پژوهشی با عنوان مقایسه استفاده از نظریه های یادگیری در روش تدریس سنتی با روش تدریس چندرسانه ای نتایج نشان داد که عملکرد گروهی افرادی که با استفاده از چندرسانه ای آموزش دیده اند بیش از حد متوسط بوده و بهتر از عملکرد گروه گواه بود. بارو و همکاران^۳ (۲۰۱۸)، طی پژوهشی با عنوان تاثیر نظریه های یادگیری بر عملکرد دانشجویان نتایج نشان داد که عملکرد دانشجویان آموزش دیده بوسیله نظریه های یادگیری به نحو چشمگیری از عملکرد دانشجویان آموزش دیده به روش سنتی بهتر بود.

۳- روش شناسی

تحقیق حاضر از نوع توصیفی و پیمایشی است. از نظر هدف از نوع کاربردی است.

جامعه آماری تمام دانش آموزان ابتدایی (دوره دوم)، شهرستان ارومیه ناحیه ۱ به تعداد ۱۹۷۷۶۱ نفر بودند که از بین آنها ۸۹۰۸۱۱ نفر دختر و ۱۰۸۶۸۰ نفر آنها پسر بودند. با روش مورگان از سایت پارس مدیر تعداد ۳۸۳ نفر ۱۷۳ دختر و ۲۱۰ پسر به عنوان نمونه با شیوه نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند.

تعداد ۳۸۳ نفر دختر و پسر با روش مورگان به عنوان نمونه با شیوه نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند.

یکی از اصلی ترین بخش های هر کار پژوهشی را جمع آوری اطلاعات تشکیل می دهد که در این تحقیق از روش ترکیبی کتابخانه ای و میدانی استفاده شده و با مراجعه به کتب، نشریات علمی و تخصصی، سایت های معتبر خارجی، مدل تحقیق و ادبیات مرتبط با آن استخراج گشته است و با استفاده از پرسشنامه، به صورت میدانی اطلاعات جمع آوری شده است. جهت جمع آوری داده ها بصورت میدانی از پرسشنامه های استاندارد نظریه های یادگیری آسن (۱۳۹۶)، پیشرفت تحصیلی و درگیری تحصیلی استفاده گردید.

ابزار جمع آوری داده ها، پرسشنامه نظریه های یادگیری آسن (۱۳۹۶)، پیشرفت تحصیلی فام و تیلور (۱۹۹۹) و درگیری تحصیلی زرنگ (۱۳۹۱) می باشد. در بخش اول پرسشنامه در خصوص اطلاعات فردی از قبیل جنسیت، وضعیت تاهل، سن، تحصیلات، سابقه فعالیت و رده شغلی افراد پرسش

1. Steremen et al
2. Elluetti
3. Borrow et al

شده است. این پرسشنامه یک پرسش نامه بسته از نوع طیف لیکرت و پاسخ ها از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم می باشد. روش و ابزار مورد استفاده برای تجزیه داده ها نرم افزار لیزرل و استفاده از معادلات ساختاری بود. منظور از روایی این است که محتوی ابزار یا سوالات مندرج در ابزار، دقیقاً متغیرها و موضوع مورد مطالعه را بسنجد. یعنی اینکه هم داده های گردآوری شده از طریق ابزار، مازاد بر نیاز نباشد و هم اینکه بخشی از داده های مورد نیاز در رابطه با سنجش متغیرها، در محتوی ابزار حذف نشده باشد یا به عبارت دیگر عین واقعیت را نشان دهد. در این تحقیق روایی تمامی پرسشنامه های استاندارد قبلا به اثبات رسیده است. پایایی پژوهش نیز دلالت بر آن دارد که ابزار اندازه گیری در شرایط یکسان تا چه اندازه نتایج یکسانی به دست می دهد. برای محاسبه ضریب قابلیت اعتبار ابزار اندازه گیری در این پژوهش از روش آلفای کرونباخ استفاده شده است. چون هر سه پرسشنامه مورد استفاده استاندارد بوده اند روایی و پایایی آنها قبلا به اثبات و تایید رسیده است. جدول زیر آلفای کرونباخ پرسشنامه ها را نمایش می دهد.

جدول ۱- آلفای کرونباخ پرسشنامه ها

پرسشنامه ها	آلفای کرونباخ
نظریه های یادگیری آسن(۱۳۹۶)	۰/۹۱
پیشرفت تحصیلی فام وتیلور(۱۹۹۹)	۰/۸۳
درگیری تحصیلی زرنگ(۱۳۹۱)	۰/۹۰

۴- بحث درباره یافته ها

در جدول ۲ شاخص های پراکندگی و نتایج آزمون چولگی و کشیدگی برای بررسی نرمالیه گزارش شده است (لازم به ذکر است آزمون کالموگروف- اسمیرنوف برای نمونه های بزرگ با خطا همراه است).

جدول ۲- شاخص های توصیفی و بررسی نرمال بودن داده ها

مولفه	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
نظریه یادگیری رفتارگرایی	۴/۴	۰/۹۲	۰/۳۸۱	-/۵۴۰
نظریه یادگیری شناخت گرایی	۵/۱	۰/۸۷	۰/۱۴۵	-/۳۹۶
درگیری تحصیلی	۱۵/۸	۰/۹۱	-۰/۱۷۹	-۰/۲۷۵
پیشرفت تحصیلی	۱۳/۵	۰/۹۰	۰/۰۱۳	-۰/۰۶۴

شاخص های میانگین و انحراف استاندارد متغیرها نشانگر پراکندگی مناسب داده ها و شاخص های چولگی و کشیدگی حاکی از طبیعی بودن توزیع متغیر های پژوهش می باشند.

با توجه با این نکته که ماتریس همبستگی مبنای تجزیه و تحلیل مدل های علی، خصوصا مدل یابی معادلات ساختاری است، لذا قبل از پرداختن به آزمون الگوی نظری، ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش همراه با ضرایب همبستگی و سطوح معنی داری آنها در جدول ۳ ارائه می شود تا رابطه بین متغیرها مورد بررسی قرار گیرد.

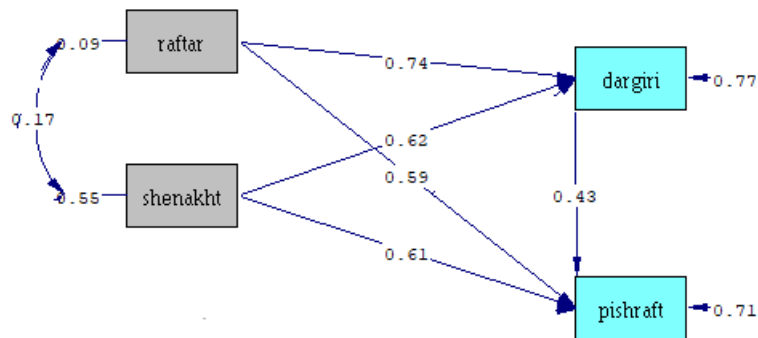
جدول ۳- ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیر	۱	۲	۳	۴
نظریه یادگیری رفتارگرایی	۱			
نظریه یادگیری شناخت گرایی	۰/۵۸۹**	۱		
درگیری تحصیلی	۰/۹۵۵**	۰/۴۷۳**	۱	
پیشرفت تحصیلی	۰/۸۴۶**	۰/۷۸۸**	۰/۷۲۸**	۱

با توجه به جدول شماره ۳ همه متغیرهای تحقیق همبستگی مثبت و معنی داری در سطح ۰/۰۱ دارند.

برای آزمون فرضیه های پژوهش از طریق روش مدل یابی معادلات ساختاری، سه رویکرد در دسترس پژوهشگران است. رویکرد اول تراکم سازی کلی نام دارد که در آن از نمره کل یک متغیر به عنوان نشانگر متغیر مکنون استفاده می شود. این رویکرد در ایران به نام تحلیل مسیر مشهور شده است. رویکرد دوم تراکم سازی جزئی نام دارد که از مولفه های پرسشنامه به عنوان نشانگرهای متغیر مکنون استفاده می شود. رویکرد سوم نامتراکم سازی کلی نام دارد که از سوالات پرسشنامه به عنوان نشانگرهای متغیرهای مکنون استفاده می شود (ویرا، ۲۰۱۱). به باور ویرا (۲۰۱۱) روش تراکم سازی جزئی بهترین روش برای مدل یابی معادلات ساختاری است. باگوزی و هیترتون (۱۹۹۴) خاطر نشان می کنند در مواقعی که سازه ها فاقد مولفه بوده و تعداد سوالات هر سازه نیز بیش از ۵ سوال باشد، سوالات به صورت تصادفی تلفیق شده و بسته های سوال ایجاد شود. سپس این بسته ها به عنوان مولفه های آن سازه استفاده شوند. با این حال در پژوهش حاضر نیازی به تلفیق نبوده و تمام سازه ها دارای مولفه بودند که از رویکرد تراکم سازی جزئی برای انجام مدل یابی معادلات ساختاری استفاده شده است. در شکل ۲ مدل آزمون شده تحقیق حاضر نشان داده شده است. همچنین در جدول ۴ ضرایب اثرات مستقیم، آماره t مربوط به هر مسیر و سطح معنی داری مسیرها گزارش شده اند.

شکل ۲- مدل آزمون شده پژوهش حاضر (مقادیر استاندارد شده)



Chi-Square=7632.87, df=2475, P-value=0.00000, RMSEA=0.074

جدول ۴- برآورد ضرایب اثرات مستقیم

متغیرها	ضریب مسیر	خطای استاندارد	آماره t	سطح معنی داری
به روی درگیری تحصیلی از				
نظریه یادگیری رفتارگرایی	۰/۷۴	۰/۳۲	۹/۲۴	۰/۰۰۱
نظریه یادگیری شناخت گرایی	۰/۶۲	۰/۴۱	۷/۴۸	۰/۰۰۱
به روی پیشرفت تحصیلی از				
نظریه یادگیری رفتارگرایی	۰/۵۹	۰/۳۶	۵/۱۲	۰/۰۰۱
نظریه یادگیری شناخت گرایی	۰/۶۱	۰/۲۹	۶/۳۳	۰/۰۰۱
درگیری تحصیلی	۰/۴۳	۰/۱۸	۴/۷۶	۰/۰۰۱

با توجه به جدول ۴ اثر مستقیم نظریه یادگیری رفتارگرایی بر درگیری تحصیلی (۰/۷۴) با t (۹/۲۴) در سطح ۰/۰۰۱ معنی دار می باشد، اثر مستقیم نظریه یادگیری شناخت گرایی بر درگیری تحصیلی (۰/۶۲) با t (۷/۴۸) در سطح ۰/۰۰۱ معنی دار می باشد. اثر مستقیم نظریه یادگیری رفتارگرایی بر پیشرفت تحصیلی (۰/۵۹) با t (۵/۱۲) در سطح ۰/۰۰۱ معنی دار می باشد، اثر مستقیم نظریه یادگیری شناخت گرایی بر پیشرفت تحصیلی (۰/۶۱) با t (۶/۳۳) در سطح ۰/۰۰۱ معنی دار می باشد، اثر مستقیم درگیری تحصیلی بر پیشرفت تحصیلی (۰/۴۳) با t (۴/۷۶) در سطح ۰/۰۰۱ معنی دار می باشد.

۵- اثرات غیر مستقیم و بررسی میانجی گیری درگیری تحصیلی

یکی از ویژگی های روش مدل یابی معادلات ساختاری، برآورد اثرات غیر مستقیم متغیرها بر یکدیگر است. اثرات غیر مستقیم حاصل ضرب اثرات مستقیم در هم می باشد. این ویژگی به پژوهشگران این امکان را می دهد تا نقش میانجی متغیرها را در مدل مورد بررسی قرار دهند. جدول ۵ برآورد ضرایب اثرات غیر مستقیم را نشان می دهد.

جدول ۵- برآورد ضرایب اثرات غیر مستقیم

متغیرها	ضریب مسیر	خطای استاندارد	آماره t	سطح معنی داری
به روی رفتار پیشرفت تحصیلی از طریق درگیری تحصیلی از				
نظریه یادگیری رفتارگرایی	۰/۳۱	-	-	۰/۰۰۱
نظریه یادگیری شناخت گرایی	۰/۲۶	-	-	۰/۰۰۱

با توجه به جدول ۵ اثر غیرمستقیم نظریه یادگیری رفتارگرایی بر پیشرفت تحصیلی از طریق درگیری تحصیلی (۰/۳۱)، اثر غیرمستقیم نظریه یادگیری شناخت گرایی بر پیشرفت تحصیلی از طریق درگیری تحصیلی (۰/۲۶) می باشد. بنابراین درگیری تحصیلی نقش واسطه ای در ارتباط سه نظریه یادگیری با پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ابتدایی شهرستان ارومیه دارد. در جدول ۶ شاخص های برازش مدل آزمون شده گزارش شده اند که با توجه به معیارهایی که گیفن و همکاران (۲۰۰۰) مطرح نموده اند، مدل آزمون شده کل برازش مناسبی با داده های گردآوری شده دارد.

جدول ۶- شاخص های برازش کلی مدل آزمون شده پژوهش حاضر

شاخص	X ²	df	CFI	GFI	AGFI	RMSEA
پژوهش حاضر	۷۶۳۲/۸۷	۲۴۷۵	۰/۹۱	۰/۹۲	۰/۸۶	۰/۰۷۴
حد قابل پذیرش	معنی دار نباشد	-	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۸۰	کمتر از ۰/۰۸

۶- نتیجه گیری

طبق نتیجه فرضیه اول می توان گفت چون سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ است بنابراین این فرضیه تایید می گردد. همچنین متغیر نظریه رفتارگرایی به میزان ۰/۷۴ می تواند تغییرات درگیری تحصیلی دانش آموزان را تبیین کند. بدین معنی که تدریس به وسیله نظریه یادگیری رفتارگرایی باعث افزایش درگیری تحصیلی دانش آموزان ابتدایی شهرستان ارومیه ناحیه ۱ می شود. در تبیین این فرضیه می توان اظهار نمود که تقویت هر چیزی سبب ایجاد پاسخ مطلوب می شود. تحسین، پاداش یا نمره خوب باعث درگیری بیشتر دانش آموزان می گردد. فرضیه دوم با ضریب مسیر ۰/۶۲ و آماره تی ۷/۴۸ و سطح معنادار ۰/۰۰۱ تأیید شد. در تحلیل این فرضیه می توان گفت چون سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ است؛ بنابراین این فرضیه تایید می گردد. همچنین متغیر نظریه شناخت گرایی به میزان ۰/۶۲ می تواند تغییرات درگیری تحصیلی دانش آموزان ابتدایی شهرستان ارومیه ناحیه ۱ می شود. در تبیین این فرضیه می توان اظهار نمود که تأکید بر آموخته های پیشین و استفاده از آن ها برای درک مطالب جدید باعث درگیری دانش آموزان با دروس می گردد. فرضیه سوم با ضریب مسیر ۰/۵۹ و آماره تی ۵/۱۲ و سطح معنادار ۰/۰۰۱ تأیید شد. در تحلیل این فرضیه می توان گفت چون سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ است بنابراین این فرضیه تایید می گردد. همچنین متغیر نظریه رفتارگرایی به میزان ۰/۵۹ می تواند تغییرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان را تبیین کند. بدین معنی که تدریس به وسیله نظریه یادگیری رفتارگرایی باعث افزایش پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ابتدایی شهرستان ارومیه ناحیه ۱ می شود. در تبیین این فرضیه می توان اظهار نمود که پاداش و تنبیه باعث پیشرفت و پسرفت دانش آموزان می گردد. فرضیه چهارم با ضریب مسیر ۰/۶۱ و آماره تی ۶/۳۳ و سطح معنادار ۰/۰۰۱ تأیید شد. در تحلیل این فرضیه می توان گفت چون سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ است بنابراین این فرضیه تایید می گردد. همچنین متغیر نظریه شناخت گرایی به میزان ۰/۶۱ می تواند تغییرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان را تبیین کند. بدین معنی که تدریس به وسیله نظریه یادگیری شناخت گرایی باعث افزایش پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ابتدایی شهرستان ارومیه ناحیه ۱ می شود. در تبیین این فرضیه می توان اظهار نمود که استفاده از حافظه و مقایسه و

یادگیری های قبلی، موجب پیشرفت دانش آموزان می گردد. نتایج این فرضیات با پژوهش های الیوت (۲۰۱۹)، استرامن و همکاران (۲۰۲۰)، بارو (۲۰۱۸)، کیانی (۱۴۰۰)، نوروززاده (۱۳۹۷)، معینی (۱۳۹۹) همسو می باشد. نتایج این تحقیق با توجه به فرضیات، همگی حاکی از تایید تاثیر تدریس به وسیله نظریات یادگیری با درگیری و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ابتدایی شهرستان ارومیه ناحیه بود. بنابراین می توان نتیجه گرفت نظریه های یادگیری، سکوی پیشرفتی برای هدفهای بزرگ برای دانش آموزان خواهد بود و به دنبال آن برای پیشرفت و درگیری تحصیلی دانش آموزان بسیار سازنده و مفید خواهد بود. پیشنهادات کاربردی این تحقیق برگزاری کارگاههای آموزشی برای معلمان جهت آشنایی و فراگیری نظریه های یادگیری بصورت آموزش تخصصی در آموزش و پرورش و زمینه های درگیری و پیشرفت تحصیلی ساپردانش آموزان و بهینه سازی سیاست ها به منظور نهادینه کردن نگاه یکپارچه به جریان آموزش و رویکرد نظریه های یادگیری توسط سیاستگذاران می باشد.

همچنین برای پژوهش های آتی پیشنهاداتی ارائه می گردد: تحقیقی با همین عنوان با جامعه آماری در سایر پایه ها انجام شود. پیشنهاد می گردد مطالعات تطبیقی بین کشورمان با سایر کشورها انجام گیرد تا با شناسایی نقاط قوت در آنها، زمینه پیشرفت و ارتقا بیش از پیش در سیستم آموزشی و پرورشی کشور عزیزمان ایران فراهم گردد.

منابع

- سیف، علی اکبر (۱۳۸۵). مقدم های بر نظریه های یادگیری. ویرایش هفتم. تهران: دوران.
- عابدینی، یاسمین. باقریان، رضا. کدخدایی، محبوبه السادات (۱۳۹۲). بررسی رابطه باورهای انگیزشی راهبردهای شناختی فراشناختی با پیشرفت تحصیلی: آزمون مدل های رقیب. مجله تازه های علوم شناختی. ۳-۴۸.
- کاظمی نسا، صالحی نبی، پارسا مهر، حسین (۱۳۹۲). بررسی رابطه بین سبک های یادگیری با کمال گرایی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پسر. دانشگاه کردستان. کنگره سراسری روان شناسی کودک و نوجوان. همایش: انجمن های علمی، حامی: انجمن روانشناسی بالینی کودک و نوجوان ایران، دانشگاه شهید بهشتی. ۱۳۹۲، دوره ۱
- کیانی شیخ آبادی، فاطمه (۱۴۰۰). اثربخشی آموزش مبتنی بر اثرات بار شناختی بر درگیری تحصیلی و انگیزش تحصیلی دانش آموزان مقطع اول متوسطه. دانشگاه پیام نور استان اصفهان، مرکز پیام نور مبارکه.
- معینی، سیده لیلا (۱۳۹۹). پیش بینی پیشرفت تحصیلی بر اساس مهارت های تدریس، هیجان تحصیلی، استرس تحصیلی و کنترل رفتار ادراک شده. دانشگاه پیام نور استان همدان، مرکز پیام نور کبودرآهنگ
- نوروززاده، رضا (۱۳۹۷). نظریه های یادگیری و کاربرد آنها در آموزش. مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی زمستان ۱۳۹۶ - شماره ۲۶.
- Auzubel, C (2000). Organization during study: Relationships between metacognition, metamemory, strategy use, 190-195.
- Bandura, A. (1994). Self-efficacy. Encyclopedia of Human Behavior, 4, 71-81 Karban, Richard (2015-06-18). Plant Sensing and Communication. University of Chicago Press.
- Bourne, L., Dominowski, R.L. & Ekstrand, B.R. (2012). The psychology of thinking. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Borrow, A (2018)., Learning, remembering, and undrestanding. In J.H. Flavell & E.M.Markman (Eds)., Handbook of child psychology. Volume 11 I.Cognitive development. New York: Wiley.
- Elluetti.A.(2019) “ The role of cognitive strategy training in improving the Academic performance of Learning Disabled children. Journal of Educational Psychology.
- Steremen, J (2020). Learning Principles, rocess and practice First Education By Cassell Educational limited. Cognition and Instraction.
- Watson, Y. (1919). Assessment of learner satisfaction with asynchronous electronic learning systems. Information & Management, 41(2003), 75-86.